№ 81. Otrdeen, 17. julijâ 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawâ ekſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ra peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk 3 reiſes nedelà: otrdeenà, zeturtdeenà un ſeſtdeenà.

Makſà,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap.
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihwera ceelà № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Peektà Rig. Sawſtarpigà Kreditbeedriba

Rigâ, Terbatas ceelà Nr. 7. — Telefons 1905.

Makſà krona nodokļus neatrehkinot, par noguldijumeem uſ noteiktu laiku 6%, uſ nenoteiktu laiku (tekoſchu rehkinu) 5% par gadu.

Peenem wekſeļus preekſch eekaſeſchanas un iſdara naudas pahrwedumus uſ wiſàm Kreewijas pilſehtam.

Apdroſchina premiju biletes pret amortiſaziju.

NB. **Noguldijumus iſmaksà bez eepreekſchejas uſteikſchanas, peenem un iſſuhta ari pa pastu.**

Darba laiks no 1/2 10—3. Bez tam pehzpuſdeenàs ikdeenas no 6—7, bet ſeſtdeenàs no 5—7 peenem noguldijumus un iſmaksà prozentes.

Walde.

Sweedru kehninu pahra aiſbraukſchana.

No „Standarta" reida ſino 11. julijà:

Pehz gimenes meelaſta pee Winu Keiſariſkàm Majeſtatem uſ Keiſariſkàs jachtas „Standart", weedru kehninſch un kehnineene atwadijàs no Winu Majeſtatem un Wiſaugſtakàs Gimenes un ſweedru tautas himnai ſkanot, aiſbrauza uſ brunu kugi „Oſkar II.".

Pulkſten 9 wakarà brunu kugis „Oſkar II." iſzehla enkuri un iſbrauza juhrà, kur tam ſekoja wiſa ſweedru eſkadre. Orkeſtrs uſ jachtas „Standart" ſpehleja ſweedru himnu. No brunu kuga „Oſkar II." ſkaneja kreewu walſts himna. Sweedru kehninſch un kehnineene ſtahweja uſ kuga deka. Pehz tam no kreewu kreiſera „Bajan" un jachtas „Polarnaja Sweſda" atſkaneja ſaluta ſchahweeni.

Latweeſchu Lauksaimneeku Ekonomiſkàs Sabeedribas darbibas pahrſkats par 1911. gadu.

V.

Latw. Lauks. Ekonomiſkàs Sabeedribas IV-klaſu ſkolu darbiba.

Skolu jautajums pee mums jau ſen atpakaļ zilats un zenſchanàs uſ iſglihtibu, ſkoloſchanàs ir latweeſchu zilwekam, tà ſakot, jau eedſimuſi. Bet ka ſkolas buhtu pee mums wiſpahr tà noſtahditas, ka winas waretu apmeerinat wiſu ſinibas kahrigo jaumeeſchu praſibas, to nu gan newar ſazit. Tika gan gahdats par pirmmahzibas ſkolu nodibinaſchanu un eekahrtoſchanu uſ laukeem, kur tas bij wiswairak wajadſigs un iſnahza parozigaki, bet tahlak ari ſchi gahdiba negahja, it kà jau ar ſcho buhtu apmeerinatas praſibas pehz iſglihtibas. Tika pahrpilditas retàs (krona) gimnaſijas un realſkolas. Radàs ari wairakas priwatas gimnaſijas un realſkolas, kuràm apmekletaju netruhka.

Bet pehdejàs nereti radija leelu pahrpraſchanu. Schajàs wajadſeja noſehdet 6—8 gadi, iſmakſaja tehweem daudſ naudas, un galu galà dehli pahrnahkuſchi mahjàs ar „gatawibas apleezibam" iſrahdijàs par gluſchi negataweem preekſch turpmakas dſihwes. Audſeknis gan bij ſaſmehlees labi daudſ daſchadu ſinaſchanu, bet wiſai maſ tas bij ſagatawots, lai uſ ſawas ſkoloſchanàs pamata waretu ſew maiſi pelnit. Kam nebij wajadſigo lihdſekļu, lai waretu eeſtahtees augſtſkolà, tas bij eeſtidſis neapſkauſchamà ſtahwoklî: eeſtahtees kahdà kantorî waj eeſtahdê par ſihku ſkrihweriti ar maſu aldſinu, bez kahdas iſredſes drihſumà ſawu ſtahwokli pahrlabot.

Tà tad dſihwe pati praſija pehz ſkolas, kas ſaweem audſekueem dod tahdas mahzibas, kuras wehlak dſihwê leetà leekamas, ar kuràm war nopelnit maiſi. Radàs tirdſneezibas un komerza ſkolas. Bet tàs nu nepawiſam neſpehja apmeerinat wiſas praſibas. Winas gan iſlaida audſeknus, kuri tirdſneezibà drihſi wareja eeſtrahdatees, derigi darbineeki buht ſawà arodà un nopelnit ari ſawu maiſi, — bet ne wiſi nu wareja kluht par tirgoneem un ne ari wajadſibas pehz wineem bij neaprobeſchotas!

Gluſchi it kà peemirſts bij muhſu tautas maſu kodols — muhſu lauksaimneeki ſkoloſchanas ſinà. Teem wajadſeja ar to apmeerinatees, ka tautas ſkolàs eemahza rakſtit, rehkinat un ar ſcho „plaſcho" preekſchiſglihtibu ſtahtees tehwa pehdàs ſaimneezibà un ſche zauri kulteees.

Ari muhſu lauksaimneeku leelums bij taìs aplamos eeſkatos, ka preekſch ſaimneezibas wadiſchanas naw wajadſigs kahdas dſiſakas ſkoloſchanas. Paraſti wairak ſkoloja tos dehlus, kureem bij jaeet „paſaulê", ahrpus mahjas maiſi pelnit, bet kas bij nolemts ſaimneeiibà eeſtahtees par pehznahzeju, tam ſkoloſchanu eeſkatija par weltigu. Lauksaimneezibas praſchanu uſluhkoja leelum leelais wairums lauksaimneeku par neeka leetu, ko war eemahzitees mahjàs, arklam pakaļ ejot. Sawà laikà ſchahds eeſkats bij ari weetà. Senak atpakaļ weiksmi lauksaimneezibà pahrwaldija ſemkopibas tà ſauktà techniſkà puſe — ſinami praktiſki panehmeeni ſemes apſtrahdaſchanà, ihſtenà laika notrahpiſchana pee ſemes apſtrahdaſchanas un ſehſchanas, apbrihnojama iſturiba darbà. Schajà ſinà muhſu lauksaimneeki bija leeli meiſtari; winas tika eedſemdetas no tehwa dehleem. Tehws tad ari ſpehja kà ihſts leetpratejs dot wajadſigos pamata mahjeenus ſawam dehlam un, eekams pehdejam wajadſeja ſtahtees ſaimneezibas lomà, tam bij jau ſkaidriba par ſawu uſdewumu un wajadſigà praſchana rihkotees.

Bet tad nu nahza lauksaimneezibà jauni laiki. Siniba atrada daudſ ko jaunu un loti ſwarigu preekſch lauksaimneezibas. Ar ſenako techniſko puſi ween wairs nepeetika, lauksaimneezibas ſiniba iſrahdijàs ſtipraka par ſcho. Tee, kas palika wezajàs tekàs, tee palika apakſchà. Muhſu leelà daudſuma lauksaimneeku kluhda nu ir, ka tee nerehkinajàs ar jaunaka laika panahkumeem un eeguwumeem, bet palika pee wezajeem panehmeeneem, tee palikuſchi uſ weetas, bet naw gahjuſchi uſ preekſchu. Kas neeet uſ preekſchu — tas ir atpakaļrahpulis! Zitadi ſtahwetu ar muhſu lauksaimneezibu, ja lauksaimneeki buhtu zentuſchees peeweenot klaht pee ſawas agrakàs praſchanas ari lauksaimneezibas ſinibas. Lauksaimneeka dehls, ja tas grib palikt tehwa pehdàs un papildinatees ſawà arodà, tad tam daudſ preekſchrozibas, neka kad tas nodomajis zità arodà ſagatawotees, jo lauksaimneezibas pamata jehgumus un kehreenus tas jau mantojis no ſaweem wezakeem.

Tà tad zelſch, par kuru aiſkluht muhſu lauksaimneekeem pee labklahjibas ir ſkaidri norahdams: lauksaimneezibas ſinibas zelſch.

Muhſu lauksaimneezibas uſ preekſchu eeſchanu ſtipri trauzè ari weena zita nelaime: muhſu jauneeſchu behgſchana no ſawàm mahjam uſ pilſehtu, uſ ſweſchumu.

Lihdſſchinejàs ſkolas ir daudſ wainigas pee tam, ka jaunà paaudſe behg no laukeem, no lauku mahjam. Skolàs nemahza to, kas noderetu lauku mahjàs ſaimneezibu wadot, padaritu ſaimneezibas ſihkumus par ſaprotameem un ſaiſtoſcheem, ſkolu audſeknis newar ſapraſt ſaimneezibas parahdibas, newar ar winàm ſadraudſetees un tà tad atſweſchinajas no mahjas. Nekahds brihnums, ka ſchahdi dehli un meitas behg no ſawàm mahjam. Bet zik ilgi tà tas warès eet? Kas gaidams no ſchahdas kahrtibas? Atbilde naw tahlu meklejama — muhſu tagadejàs lauksaimneeku kahrtas panihkſchana un lauksaimneezibas apſtahklu ſareſchgiſchanàs. Tadehl katrà ſinà jalauſch wezec eeſkati un panehmeeni.

Paſpahrne.

Japanas keiſars jeb mikado Mutſuhito.

Keiſars Mutſuhito, par kura gruhto ſaſlimſchanu ſinots, ir weens no ſcha laika wiſeewehrojamakeem waldneekeem, jo wina 43gadu waldiſchanas laikà Japana ir peedſihwojuſi tahdas pahrmainas un tahdu pazelſchanos, kahda wehſturê naw peedſihwota un wiſu ſcho notikumu preekſchgalà ſtahw keiſara Matſuhito perſona.

Winſch eeſahka waldit 16 gadus wezs pee gruhteem apſtahkleem. Japanà bij wareni ſeodalee waldneeki jeb tà ſauktee doimiji, kuri no ſenlaikeem pahrwaldija atſewiſchkas prowinzes un apgabalus. Wini ſkaitijàs par keiſara waſaleem, bet maſ klauſija keiſara warai un daudſreiſ karoja neween ſawà ſtarpà, bet ari pret keiſaru waj wina weetneeku. Bez tam jau ſahkot no 13. gadu ſimtena paſtahweja keiſara jeb mikado weetneeks, tà ſauktais ſoguns jeb ſaigons, kura amats mantojàs jeb pahrgahja no tehwa uſ dehlu un kurſch kopà ar muiſchneezibu gan mikado wahrdà, bet wairak patſtahwigi pahrwaldija ſemi, tà ka mikado bij waldneeks wairak tikai wahrda pehz.

Kad Mutſuhito 1868. gadà eenehma troni, tad wehl paſtahweja ſchì diwwaldiba. Lihdſ pagahjuſchà gadu ſimtena widum Japana ari pilnigi atturejàs no ſatikſmes ar ahrſemem un tikai 1854. gadà pirmo reiſ noſlehdſa lihgumu ar Sabeedrotàm Walſtim, pehz kura amerikaneeſcheem atwehra daſchas oſtas Japanà.

Sem ſeodalo waldneeku, preeſteru un wahjàs waldibas eeſpaida pagahjuſchà gadu ſimtena ſeſchdeſmitos gados Japanà iſzehlàs ahrſemneeku wajaſchana, kuru dehl wairak walſtis ſarihkoja pret Japanu ekſpediziju, kuras gaita peerahdija toreiſejàs Japanas pilnigu beſſpehzibu.

Schaì juku laikmetà nomira keiſars Komejs un uſ trona nahza Mutſuhito.

Wina pirmais ſwarigais darbs bij tas, ka winſch mehginaja lauſt ſaigona waru. Iſzehlàs diwu gadu ilgs pilſonu karſch, kurſch beidſàs ar pehdejà ſaigona Hitotsbaſchi atzelſchanu un jaunais keiſars jeb mikado Mutſuhito eeguwa wiſu waldibas waru. Ari ſeodalo waldneeku jeb daimiju wara pehz tam tika lauſta un keiſars palika par weenigo waldneeku Japanà.

Tad keiſars eeſahka ſawu leelo reformu darbu. Wiſa walſts pahrwaldiſchanas kahrtiba un wiſa ſkolu leeta tika noſtahdita uſ jauneem pamateem. Reformu darbus keiſars nobeidſa 1889. gadà ar ſatwerſmes doſchanu. Pehz tam jo ahtri attihſtijàs walſts politiſkà un ſaimneeziſkà dſihwe un ari walſts ſpehks uſ ahreeni. Armiju un ſloti noſtahdija uſ jauneem pamateem un nedaudſ gados japani peeſawinajàs militaràs technikas wiſjaunakos panahkumus.

Karſch ar Kinu, bokſeru dumpja apſpeeſchana Kinà kopà ar zitàm walſtim un pehdigi leelais karſch ar Kreewiju dewa Japanai leelwalſts ſtahwokli. Japana lihdſ ar to palika ari par zeetſemes walſti, jo eeguwa Koreju un ari Deenwidus Mandſchurija ir tiklab kà Japanas rokà.

Keiſars Mutſuhito ir dſimis 23. nowembrî 1852. gadà un tà tad tagad 60 gadus wezs. Jau agrà jaunibà winſch apprezejàs ar firſta Tadaka meitu Haruku, kura ir dſimuſi 28. nowembrî 1851. gadà. Keiſara lauliba palika bez behrneem un tadehl keiſars pehz wezàm paraſcham nehma blakus ſeewu, ar kuru tam ir wairak behrni, bet no 5 dehleem ir dſihwi tikai tagadejs tronamantineeks, 31. auguſtà 1879. gadà dſimuſchais prinzis Jaſchihito.

Keiſars Maiſuhito preekſch japana ir no leela auguma, 5 pehdas un 7 zolli, winſch iſſkatas ſmags un neiſweizigs un winam naw japaneem peemihtoſcho weeglo kuſtibu, bet tomehr wina iſſkats eedwehſch zeenibu. Energija un darba ſpehja, bet ari ſapnoſchana ſpihd no wina melnàm azim. Pilniga paſchſawaldiſchanàs ir weena no mikado ihpaſchibam. Ar ſawu gribas ſpehku un gaiſcheem noluhkeem winſch rauj ſew zitus lihdſi. Keiſara audſinaſchana bij pehz wezeem paraugeem pils eekſchejàs telpàs un no ahrpaſaules winſch maſ ko redſejis, bet ar ſawu gaiſcho prahtu winſch drihſ ſaprata Eiropas kulturas leelo pahrſwaru un labumu un zentàs to neween ſew peeſawinat, bet ari ſaweem pawalſtneekeem. Tronamantineekam turpreti ir dota pilniga Eiropas iſglihtiba.

Mikado zelas loti agri, katru rihtu jau pulkſten 6, un tad iſdara jahjeenu, jo jahſchana ir wina mihkakais ſports. Pehz gadu ſimteneem winſch ir pirmais Japanas waldneeks, kurſch peekopj ſportu, jo agrakos laikos to tureja par waldneeka nezeenigu.

Darbam preekſch waldneeka peenahkumu iſpildiſchanas Mikado ſeedo deenas leelako daļu, bet nebaudſàs wakas ſtundas iſleeto grahmatu un laikrakſtu laſiſchanai. Sewiſchki winſch zeena ſeno japanu literaturu. Ari pats winſch dſejo.

Keiſara pils ir leelaka par watikanu, wina bagatiba ir milſiga, bet tomehr keiſars web wiſweenkahrſchako dſihwi, bez kahda ſewiſchka ſpoſchuma. „R. A."

Austrumneeku parunas par ſeeweeti.

Laba ſeewa ir tawa azu ſihle.

Uſ ſirgeem, ſeeweetem un wilneem newar palaiſtees.

Tikai ſeewa mahjai wehl uſlcek jumtu.

Par labàm ſeewam nemehdſ runat.

Laba ſeewa ir tas dahrgakais dahrgakmens paſaulê — tadehl ka tas wiſretakais.

Ja ſeewas tikai uſ puſi tà ruhpetos par ſawu kreetnumu, kà par ſawu ſkaiſtumu — paſaule buhtu laimiga.

Bet te tuhlin stahjas preekschâ swarigs jautajums: kur lai smelas muhsu laukſaimneeki to iſglihtibu, kura wineem ta wajadſigakâ? Kur ir tàs semkopibas mahzibas eestahdes, kuras spehtu nowehrst aisrahditos launumus?

Kà finams mums laukſaimneezibas skolu nebij — isnemot Rigas politechnikas laukſaimneezibas nodalu, kuras burwis tikai samehrâ nedaudseem atwehrtas, jo ta ir augstskola un tadehl prasa daudſ preekschſinaschanu un tà tad isnahk loti dahrga, leela daudſuma prasibas ta nespehj apmeerinat. Mums gan bij weena semaka semkopibas skola — Wez-Sahtos, kura tika dibinata no Kurſemes muischneezibas ar Sokolowitscha schim noluhkam atstahto kapitalu — bet to 1906. gadâ aisslehdsa un neweens newar dabut sinat, kas tiks darits ar atstahto kapitalu, kautschu gan nelaikis Sokolowitschs sawu krahjumu nowehlejis taisni preeksch latweeschu semneekeem (laukſaimneekeem) skolas nodibinaschanai.

Wez-Sahtu semkopibas skola gan pastahweja ap 30 gadu, tà tad daudſ audſeknu sawâ laikâ laidusi tautâ, bet winas eespaids wispahr ar muhsu laukſaimneezibas attihstibu aisgahjis nemanami garam, schis skolas eekahrtojuma labad.

(Turpmak beigas.)

No ahrsemem.

Kinas jukas.

Anarkija Kinâ turpinajas un wehl aug. Katra prowinze rihkojas patstahwigi uſ sawu galwu, neklausidama zentralwaldibu ar winas presidentu Juanschikaju. Ta no wina sasauktà pagaidu nazionalsapulze neatrod nedſ paklausibas, nedſ zeenischanas. Pee tam wina saskaldijusês tik daudſ partijâs, ka tai naw nekahda noteikta wirseena, un wina nenahk pee nekahda prahtiga lehmuma.

Tà kà zaur schim jukam zeesch sweschu walstu un winu pawalstneeku intereses, tad swescho walstu suhtni atgahdinajuschi Juanschikajam, ka winam japasteidsas ar ihstas swabadi iſwehlamas kineeschu nazionalsapulzes eezelschanu, jo suhtni zerè, kà tad warbuht isdosees nodibinat Kinâ kahrtibu.

Waj schi zeriba pamatota, par to jaschaubas; bet Juanschikajs it nebuht negrib steigtees ar nazionalsapulzes eezelschanu. Winsch bihstas, ka Deenwidus Kinâ zaur wehleschanam pahrſwaru dabûs radikali no Sunjazena partijas, kuri grib Juanschikaju gahst, un Seemel-Kinâ atkal uſwarès wezàs keisara walstibas peekritejs. Katrâ sinâ Juanschikajam tad buhtu jasaudè sawa wara.

Eewehrojot to, daschas leelwalstis apspreeschot jautajumu ka winàm nahksees suhtit stiprakus kara pulkus preeksch sawu pawalstneeku apsargaschanas Kinâ, un tad tur palihdset pee kahrtibas nodibinaschanas. Sewischki par to spreeschot Kreewija un Japana. Knasa Katsura's suhtijums uſ Peterburgu stahwot ar scho leetu sakarâ.

Ar melnàm bakam

saslimuschas nupat schajâs deenâs Frankfurtê pee Maines 15 personas un weena no tàm ari jau mirusi. Tas ir rets atgadijums Wahzijâ. Eesahkums scheem saslimschanas gadijumeem tas, ka wispirms saslimusi kahda kreewu aktrise, kuru tad ahrstejis dakters Spars, kursch esot baku poteschanas pretineeks. Drihſ pehz tam saslimis ari pats dakteris, bet winsch par to neweenam nesinojis un ahrstejees pats. Tad saslimuschi ari wina behrni un drihſ weens pakal otram no wina apkahrtnes 15 personas. Tikai pehz tam leeta nahkusi atklahtibâ sinama.

Dardanelu slehgschanas jautajums.

Pehz leelas isbaidischanas, kahdu pee turkeem pabarijis italeeschu torpedu laiwu usbrukschanas mehginajums, turki nolehmuschi pa dalai slehgt Dardanelu spraugu zaur minu islikschanu. Bet minas isliktas tà, ka atstahts zelsch preeksch tirdſneezibas kugu zaurbraukschanas, tik ween to newar isbraukt beſ lotschmaneem, kuri pasihst minu weetas. Katram tirdſneezibas kugim, kas tur grib isbraukt, janem turku lotschmanis, ja tas brauz beſ ta, tad par nelaimes gadijumu tas pats atbildigs.

„Utro Rossiji" korespondents sino no Odesas, ka tur patlaban eerabees twaikonis „Admiral Kornilow", kursch atwedis sinu, ka turki neesot apschaudijuschi italeeschu torpedu laiwas, bet gan paschi sawas, kuras bijuschas sadumpojuschàs.

* * *

Londonâ, 24. (11.) julijâ. Streiko doku strahdneeki. Wapingas pilsehtas dakâ streikotaji aisdedſinaja wagonus. Sadurſmê ar poliziju eewainoti 25 zilweki. Strahdneeku wadonis Wilsons draud ar wisas Anglijas ostu strahdneeku streiku, ja Londonas doku strahdneeku prasibas neispildischot.

Lords Roberts kahdâ runâ aisrahdija, ka drihſumâ sagaidams karsch. Anglijas 300,000 militschus warot sakaut 100,000 wihri eebruzeja labi apmahzita kara spehka. Tadehl Anglijâ eewedama wispahreja kara klausiba.

Parisê, 25. (12.) julijâ. Sibens nonahweja Parises tuwumâ markisu Montebelu, agrakà Peterburgas wehstneeka dehlu, Marokas bankas darbwedi.

Pitsburgâ, 25. (12.) julijâ. Pensilwanijas un Wirginijas walstis leetus gahses nodarija leelus saudejumus. Daudſi zilweki noslihkuschi.

Limâ, 25. (12.) julijâ. Semes trihze isnihzinaja Piuras pilsehtu.

Schanghajâ, 24. (11.) julijâ. Dehl bihstamâ stahwokla Juanschikajs lika nahkt no Honaras uſ Pekinu sawas gwardijas 1000 wihreem.

Tokijâ, 25. (12.) julijâ. Mikado weselibas stahwoklis nopeetns. Spehki masinas.

— Leelas leetus gahses ir nodarijuschas daudſ saudejumu. 4000 ehkas ispostitas un 30 zilweki dabujuschi galu.

No eekschsemem.

Turkestanas sapeeru dumpis.

Par Turkestanas sapeeru dumpi „Now. Wrem." korespondents sneedſ wehl schahdas tuwakas sinas:

Wisas kara pulku nodalas, kas stahw Taschkentâ, to starpâ ari 1. Turkestanas sapeeru bataljons, katru gadu iseet nometnê pee Troizas zeema, kursch atrodas 30 werstis tahlu no Taschkentas. Sche tad eerodas ari daschi pulki no ziteem Turkestanas garnisoneem. Schogad schais nometnês bij apmetees ari 2. Turkestanas sapeeru bataljons, kursch pastahwigi stahw Merwâ. Paschas nometnes steepjas wairak werstu garumâ gar plato, dsilo un straujo Sacharikas upi, uſ kuras otra krasta stahw wairak weetejo nometnes un Troizas zeemats. No zeemata nometnês war nokluht tikai pahr tiltu, ko pastahwigi apsargà artilerijas waktis. Sargu usdewums ir neislaist zeematâ apakschkareiwus, kureem preeksch tam naw rakstiskas atlaujas no preekschneezibas. Aiſ tilta tuhlin sahkas artilerijas nometne. Tahlak stahw kasaki un aiſ teem 1 un 2 werstu tahlumâ sapeeri. Otrâ pusê sapeereem — ari werstis 2 attahlu no teem — atrodas zeetokschnu leelgabalneeku nometne.

Beſ ta tilta, kursch pee Troizas zeemata eet pahr Sacharikas upi, otrs tahds pats ir paschâ sapeeru nometnê. Tur otrâ pusê upei stahw weetejo eemihtneeku nometne Niasbeka, kurâ daschadi tumschi weikalneeki pahrdod apakschkareiwjeem reibinoschus dsehreenus un tura lehtus netiklibas namus. Sche par sargeem stahw sapeeri, kuri pret zitu pulku saldateem gan ispilda stingri sawus peenahkumus, un tos nelaisch pahri uſ weetejo eemihtneeku nometni, bet pret sawejeem beeschi ween ir peekahwigaki. Tapehz ari Niasbekas nometne pastahwigi mehdsa pa naktim buht pilna ar sapeereem, kur tee atradàs ahrpus sawas preekschneezibas usraudsibas. Scho apstahkli nu isleetoja Turkestanas „towarischtschi," kuri pehz generala Subotitscha aiseeschanas atwalinajumâ sawu galweno mihtni no Taschkentas pahrzehluschi uſ tàs apkaimi un pa dalai ari uſ Troizas zeematu. Schee „beedri" tad nu pa naktim Niasbekâ beeschi nehmàs dsirdit sapeerus un sludinat teem rewoluzionaras idejas. Jau wairak nedelas pirms dumpja runaja, ka starp sapeereem wiss neesot kahrtibâ. Stahstija, ka stepê, werstis trihs no nometnem notureti wairak mihtini, kuros peedalijuschees ari sapeeri. Sahkuschas parahditees nometnês proklamazijas, kà ari bijuschi atsewischki gadijumi, kur weens, waj otrs sapeeris demonstratiwâ kahrtâ leedsees paklausit wirsneekeem. Tad kahda rota isteikusi protestu par sliktu ehdeenu u. t. t.

1. julijâ, kad pehz isskaitischanas un wakara luhgschanas saldati isslihduschi, peepeschi norihbejis schahweens. Tas bijis norunats signals. Sapeeri, kà uſ komandu pakehruschi bises un wisi no teltim isskrehjuschi uſ zeka nometnes preekschâ. Sche wini sahkuschi sastahtees rindâs. Atskanejuschi sauzeeni zitcem beedreem, lai ari tee peeweenojas. Daschi schaubigee ari peeweenojuschees dumpineekeem un atklahjuschi uguni uſ ofizeeru teltim.

Dumpineeku skaits pastahwigi peeaudsis un naw paredsams, kà tas wiss nobeigtos, ja 2. sapeeru bataljona 2. rotas komandeers nebuhtu ahtri aptwehris leetas stahwokli; ar personigu paraugu tas pratis darit eespaidu uſ sawu rotu. Azumirkli winsch to sastahdijis kaujas kahrtibâ un ar to dewees wirsû dumpineekeem. Tad dumpineeki atschaudidamees sahkuschi atkahptees uſ strehlneeku nometnes pusi, bet schaubigee sahkuschi behgt projam no dumpineekeem, kuru uſ zeka palizis wairs tikai 400—450 zilweku. Par laimi schinî brihdî parahdijuschàs strehlneeku rotas, uſ kureem dumpineeki tagad atklahjuschi uguni. Tee atbildejuschi ar to paschu. Dumpineeku bars jau kà sadrebejis, bet tomehr nemitejees schaut lihdſ parahdijuschees kasaki. Tad dumpineeki pa tumsu isslihduschi un aisbehguschi.

Paschâ nometnê pa to starpu turpinajusês ruhgschana. Atskanejuschi rewoluzionari sauzeeni un dseesmas. Lai to apklusinatu, wisa sapeeru nometne eelenkta no strehlneekeem un dseedata walsts himna. Israhdijees, ka bijusi isbehgusi gandrihſ puse sapeeru, un kasaki un strehlneeki otrâ rihtâ apzeetinajuschi un atbrunojuschi ap 400 zilwekus.

Uſ kara spehka komandeera pawehli pee nemeeru apspeeschanas krituschos apglabàs ar sewischku godu un swinigâ kahrtâ. 4. julijâ, pulksten 5 rihtâ winu meesas aiswestas uſ Taschkentu un noliktas Spaso-Preobraschenskas kara katedralê.

Peterburga. Atwalinatâ kapteina Bogdanowitscha atraitne ar wairak schahweeneem nogalinajusi Peterburgas tirgotaju un sabeedrisko darbineeku miljonaru J. Belajewu. Notikuma deenâ wini abi nebijuschi wisu deenu mahjâ. (Sche japeesihmè, ka wini dsihwojuschi weenâ dsihwokli.) Ap plkst. 12 naktî tee pahrbraukuschi un sehduschees pee galda pee wakarinam un meerigi sarunajuschees. Peepeschi ap plkst. 1 atskanejuschi schahweeni. Saskrehjuschi mahjas eemihtneeki un atraduschi Belajewu pagalam, bet schahweja jau bijusi eeslehgusês sawâ istabâ. Nopratinaschanâ ta isteikusi, ka slepkawibu pastrahdajusi usbudinajumâ, bet ko tuwak leegusês paskaidrot. Ismekleschanu turpina.

No Moscheikeem. (Kaunas gub.). Ugunsgrehks. 5. jul. schejeenes apkahrtni peemekleja bahrgs pehrkona negaiss ar stipru leetus gahsi, kas nodarija schejeenes eebsihwotajeem deesgan leelus saubejumus. Pehrkons eespehra schejeenes sudmalneeka Lahtscha jaunajâ labibas schkuhnî, kursch nodega lihdſ pamatam un tapat ari sabega daudſas schkuhnî noglabatas laukſaimneezibas maschinas. Tà ka nekas nebij apdroschinats, tad sudmalneekam jazeesch leeli saudejumi.

Wilna. Alekſejewas nometnês sprahga bissahles un nogalinaja weenu saldatu un diwus ofizeerus padarija kurlus.

Grodna. Krusa apsitusi Grodnas gubernâ 5764 desetinas sehjumu. Saudejumi sneedſas pee 250,000 rbl.

Tomska. Schauro swahrku dehl atlaistas no weetàm 2 skolotajas jeparkijas seeweeschu skolâ.

Jekaterinburga. Ugunsgrehks isnihzinaja weselu pilsehtas kwartalu. Saudejumi sneedſas pee 100,000 rbl.

Simferopole. 8 apbrunojuschees laupitaji usbruka kahdam automobilam, kursch ar 18 pasascheereem brauza no Simferopoles uſ Alupu, aplaupija pasascheerus un aisbehga kalnos.

— Plaschas kratischanas un apzeetischanas isdaritas Jewpatorijâ un Kertschâ starp strahdneekeem un sarkano inteligenzi, kà ari starp awischu lihdſstrahdneekeem un korespondenteem.

Irkutska. Muischneeze Tscherepanowa pee apzeetinaschanas bija pretojusês straschnikam, pee kam pehdejais tà zeetis, ka no tam nomiris. Tagad kara teesa Tscherepanowai par to peespreeda nahwes sodu zaur pakahrschanu.

Widseme.

Laukſaimneezibas un ruhpneezibas isstahde Walkâ.

Walkas, Sangastes, Karolas, Helmetes un Ehrgemes semkopibas beedribas sarihko Walkâ no 21.—23. julijam laukſaimneezibas un ruhpneezibas isstahdi. Peeteikschanos peenem isstahdes komiteja Walkâ lihdſ 20. julijam. Isstahde buhs atklahta katru deenu no pulksten 9 rihtâ lihdſ pulksten 9 wakarâ. Galwenàs nodalas isstahdê buhs sekoschas: I. — Kustoni — a) sirgi, b) daschadu sugu leellopi, c) aitas, d) zuhkas un e) mahjputni; II. — Semkopiba — a) semkopibas rihki un maschinas un b) semkopibas un meschkopibas raschojumi; III. — Mahjruhpneeziba: IV. — Siwju audſeschana; V. — Drawneeziba; VI. — Peensaimneeziba; VII. — Dahrſkopiba; VIII. — Amatneeziba; IX. — Ruhpneeziba un X. Rakstneeziba (Laukſaimneezibas rakstu grahmatas), plani, tabeles, fotografijas, kas sihmejas uſ laukſaimneezibu un winas augschâ peewestàm blakus nodalam. Galwenâ wehriba pee godalgu isspreeschanas tiks peegreesta weetejo sugu kustoneem. Preekschmetu atpakalſuhtischana brihwa. Preekschmeti, kas suhtami pa dselszeku, adresejami tikai uſ isstahdes komitejas wahrdu, jo pretejâ gadijumâ atpakalſuhtischana neteek atweeglinata.

Riga. Rosâ pukes swehtkos, pehz wahzu awisês issludinata aprehkina, pawisam ar dascheem spezialeem dahwinajumeem kopâ eenemts 13,493 rbl. 66 kap., wiss isdewums bijis 3051 rublis 13 kap., tà ka skaidrs atlikums 10,444 rbl. 53 kap. — Schi suma isdalita tahdâ kahrtâ, ka wahzu seeweeschu beedriba dabujusi 5191 r. — Wahzu jaunawu beedriba 2587 rbl. 25 kap., Filantropiskâ sabeedriba 870 rbl. 75 kap., Behrnu darba nams 858 r. 25 kap. un Rigas eelu misione 937 r. 25 kap.

— Lidotajs Abramowitschs eeradàs 12. julijâ ap pulksten 8 wakarâ no Jahnischkes Rigâ. Turedamees apmehram 100 metrus gaisâ, winsch laidàs pahri Daugawai, Saku salai un sarkaneem spihkereem, dodamees taisnâ wirseenâ uſ Widsemes wizegubernatora knasa Krapotkina muischu Siguldâ, lai tur nolaistos. Zelâ lidotajs manija, ka tam motors sahk slikti darkotees, tà ka tas bija speests nolaistees Ropaschos. Sche islaboja un pahrbaudija motoru, tà ka 13. julija rihtâ, pulksten 6 un 30 min., Abramowitschs pazehlàs atkal gaisâ, turpinadams zeku uſ Pleskawu un Peterburgu.

Par lidotaju Abramowitschu wehl sino, ka winsch bijis zelâ no Jahnischkes lihdſ Rigai pawisam 1 stundu 28 minutes. Pulksten 7.48 min. winsch lidojis pahr Jelgawu un pulksten 8.20 min. pahr Rigu. Ropaschos Abramowitschs nolaidees pulksten 8.40 minutês. Awiators laidees stundâ apmehram 80 werstis.

— Preses prahwas. Pret bijuscho „Laika Balss" redaktoru Karli Meijeru (Tukuma apr. semneeks, 25 g.) Rigas apgalteesa isteesaja diwas apsuhdsibas. Pirmâ leetâ winsch bija saukts pee atbildibas par kahdu „Laika Balsî" nodrukatu Skuju Frida dsejoli, kurâ bija eeraudsita Deewa saimoschana. Leetu isteesaja pee slehgtàm durwim. Meijeru noteesaja uſ 2 gadeem zeetokſnî. Beſ tam nolehma „Laika Balsî" aisleegt uſ wiseem laikeem.

Otrâ prahwâ Meijers bija apsuhdsets par to, ka eeweetojis „Laika Balss" 37. num. 1911. g. kahdu korespondenzi no Eikerta fabrikas, kurâ aiskahrts fabrikas sarga Petera Weikina gods un labais wahrds. Korespondenzê bijis teikts, ka Weikins, kà fabrikas sargs, nepeelaidis pee fabrikas administrazijas neweenu jaunu strahdneeku, pirms tas winam nebijis eedewis dseramnaudu. Tas, kursch dseramnaudu nedewis, tadehl ari naw nekad darbu dabujis. Teesas preekschâ weens leezineeks, kursch strahdà wehl tagad fabrikâ, sinaja leezinat, ka winam Weikins prasijis gan dseramnaudu, bet winsch nedewis, tomehr par strahdneeku tizis. Meijeram schai leetâ peespreeda 3 nedelas aresta pee polizijas. „Ds. W."

— Uſ IV. starptautisko sihmeschanas skolotaju kongresu, kas notiks no 12.—17. augustam, pehz jaunà stila, Dresdenê, no Rigas pilsehtas teek belegeti pilsehtas mahksias skolas direktors W. Purwits un tàs paschas skolas skolotajs Borcherts. Pirmee 3 kongresi notika Parisê, Londonâ un Genfê.

— Dr. Schenfelda noschahweja Heinricha fon Rautenfelda apzeetinaschana. Weenam no slepenpolizijas agenteem isdewees mekleto

atraſt Rembatê un apzeetinat, par ko tad ari winſch dabûs iſſolitos 500 rbl. Pee apzeetinaſchas Rautenfelds neiſrahdijis ne maſako pretoſchanos, nedſ ari pee wina bijuſchas manamas kahdas wahjprahtibas ſihmes, bet gan iſſkattjees loti nowahrdſis un meeſigi un garigi ſtipri ſatrizinats. Par mineto ſlepkawibas darbu winu, kà jau „wahjprahtigu", nenodos teeſai, bet wehl pehz pamatigas iſmekleſchanas no ahrſtu puſes par jaunu eeweetos ahrprahtigo namâ. —pl.

No Meiranes. 1. julijâ bija Meiranes Bibliotekas beedribas atklahſchanas ſwehtki. Eeluhgtas tika kahdas 20 apkahrtejàs beedribas, kuras bija atſuhtijuſchas tikai apſweikſchanas wehſtules. No awiſchu preekſchſtahwjeem nebija eerabees neweens. Pehz atklahſchanas akta notika teatra iſrahde, uſwedot Andreja Upiſcha „Balſs un atbalſs" (!). Pehz teatra bija deja, kura apmekleta wiſai wahji. Beedriba war daudſ ſwehtibas neſt tumſchajam Maleenas nowadam, ja tikai wina nenogreeſiſees no ſawa teeſchà mehrka un nenodoſees neſin tur kahdu „politiſku" ideju realiſeſchanai. Pagaidam atleek nowehlet daudſ laimes uſ iſturibu plaſchajâ darba laukâ.

Konrads.

No Zehſim. Paſkaidrojums. Tika ſinots, ka 6. julijâ 3 wihreeſchi iſlaupijuſchi krona dſehreenu pahrdotawu pee Zehſim. Minetâ deenâ ap pulkſten 6 peewakarê gan eegahjuſchi diwi jauni wihreeſchi krona dſehreenu pahrdotawâ Nr. 139, un luhguſchi pudeli degwihna. Kad pahrdeweja to paſneegusi, abi jaunekli iſnehmuſchi no kabatas rewolwerus un weens no teem gahjis pee kaſes, bet pahrdeweja ſahkuſi tik ſtipri kleegt, ka wini abi metuſchees tuhlin behgt.

— Sods par polizista apwainoſchanu. 6. aprilî Rigas apgabalteeſas delegozija Zehſis noteeſaja ſche ſem polizijas uſraudſibas nolikto Kaunas gubernas ſemneeku Iwaſchkewitſchu, par polizijas uſrauga Petrozka apwainoſchanu, uſ 3 mehneſcheem zeetumâ. Pehz ſpreeduma paſludinaſchanas teeſa Iwaſchkewitſchu nolehma tuhlin apzeetinat, jo winſch bij ſtipri ſadſehrees un ahrkahrtigi troſchnojo, kà ari newareja eemakſat peeprasità ſaloga. Kad gorodowoji Iwaſchkewitſchu iſweda no teeſas ſahles, winſch koridorâ ſaſtapa to paſchu Petrozku un gribeja winam uſbrukt ar duhrem, bet kad tas neiſdewàs, tad nolamaja winu par ſagli, blehdi un zitadi. Saſtahdija no jauna protokolu un atkal winam bija jaſtahjas turpat Zehſis apgabalteeſas delegazijas preekſchâ. Schoreiſ teeſa winam peeſpreeda 4 mehneſchus zeetuma, kurſch ſoda laiks peeſkaitams agrakam ſodam, tà ka kopâ winam janoſehſch 7 mehneſchi. Iwaſchkewitſchs agrak kalpojis par rakſtwedi pee kahda Rigas meerteeſneſcha, par wiltojumeem ſodits ar teeſibu atnemſchonu un bija nometinats Zehſîs, kur darbojàs ar kaktu adwokaturu. Pret winu Zehſu meerteeſneſchu ſapulzê ir weſela rinda prahwu par krahpſchanam, rupjibam un polizistu apwainoſchanu. „Dſ. W."

Kurſeme.

Leepaja. Walſts domes wehletajeem wehl laiks peeteiktees lihdſ 1. auguſtam.

Wiſi wajadſigee paſinojumi un apleezibu rakſti dabujami „Leepajas Atbalſs kantorî uſ Petera tirgus.

Par welti dod padomus un aiſrahda ſperamos ſolus:

Leepajas Sawſtarpejas Ugunsapdroſchinaſchanas Beedribas kantorî, Wokſales un Suworowa eelu ſtuhrî.

„Leepajas Atbalſs redakzijâ, pretî Annas baſnizai, uſ Petera tirgus.

Sw. adw. A. Sihmana birojâ, Petera eelâ 1, pirmdeenâs un otrdeenâs.

Swehr. adw. M. Ukſtina kantorî, Graudu eelâ 56, no p. 4—7 wakarâ.

Leep. Sawſt. Ugunsapdroſchinaſchanas Beedribas kantorî un „Leepajas Atbalſs" redakzijâ eeſkatamas ari wehletaju liſtes, kuras ſaſtahditas no pilſehtas waldes. Wiſi tee, kas liſtês naw uſnemti un kureem ir teeſiba walſts domes wehleſchanâs, lai nekawejas ſawas teeſibas nodroſchinat.

Iluksſtes aprinkis. 4. julijâ Kurſemes gubernators Nabokows lihdſ ar ſemneeku leetu komiſijas lozekli un ſewiſchku uſdewumu eerehdni ceradàs uſ pagaſta walſchu rewiſijam Grihwâ-Semgalê, no kureenes ar ſemneeku leetu komiſaru knaſu Meſchtſcherſki, aprinka preekſchneeka un wina jaunakà palihga pawadibâ diwos automobilos iſbrauza uſ pagaſteem. Tà ka ſchejeenes zeli automobilu ſatiſkſmei ne wiſai peemehroti (kalnaini un ſmilſchaini), tad weens no automobileem eeſtiga ſmiltîs un, puhledamees tikt no tàm laukâ, ſabojajàs. Wina paſaſcheeri bij ſpeeſti zelu turpinat ar ſirgu paſtu. 5. un 6. julijâ tika rewideti aprinka polizijas otrà eezirkna pagaſti. Pee rewiſijam gubernators ſewiſchku wehribu peegreeſa apgahdibas un magaſinas kapitaleem, kà ari nodoklu peedſihſchanas leetam. Wiſpahrigi, gubernators paſika apmeerinats ar labo kahrtibu pagaſtu waldês. Sewiſchki uſteiza Bornas, Demenes, Kurzuma, Swentes u. z. pagaſtu ſkrihwerus par uſzihtigu un kahrtigu peenahkumu iſpildiſchanu. 6. julija wakarâ gubernators eeradàs Iluksſtê, turpinat pirmà eezirkna pagaſtu rewiſijas. Beſ tam gubernators apmekleja pareiſtizigo baſnizas, taiſidams to ſchurnalos atteezigas atſihmes par ſawu baſnizas apmekleſchanu. „Dſ. W."

Tukums. Naktî uſ 6. juliju uſ Rigas ſchandarmerijas pawehli weetejà polizija iſdarija kratiſchanu Duhtes akmenu kaltuwê, kur tika praſits pehz ſtrahdneeka W. Gaila. G. lihdſ ar ſawu brahli bij iſgahjuſchi uſ laukeem. Kratiſchana notika beſ wineem. G. dſihwokli atrada ſem gultas maiſa wairak eſkemplaru proklamazijas, tad ſarkanu karogu ar uſrakſtu: „Lai dſihwo pirmais majs!" un uſ krahſns atradàs hektografs ar

Wehrâ nemamas adreſes:

Jelgawas Laukſ. Beedribas Krahj-Aiſdewu Sabeedriba,
Jelgawâ, Katoku eelâ 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenâs no pl. 10—2. Bilanze 30. aprilî 1912. g. **5,294,632 rub. 44 kap.**

Leel-Seſawas krahj-aiſdewu kaſe Jelgawâ,
Jelg. Laukſaimneezibas Beedribas namâ, Katoku eelâ 44. Kantors atwehrts darbdeenâs no pulkſt. 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeſchu Sawſtarpiga Apdroſchinaſchanas Beedriba
apdroſchina wiſadu mantu pret **uguni**). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodaļas un agenturas

Latweeſchu Sawſtarp. Dſihwibas apdroſchinaſchanas Beedriba
apdroſchina uſ mirſchanu un ſadſihwoſchanu **kapitalus, muhſcha rentes** un **behru naudas** (no 50 rbl. ſahkot). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodaļas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 3.
Leelakà ſpezialitate glaunu apgehrbu iſgatawoſchanâ. Bagats krahjums gatawu apgehrbu, angļu- un eeſchſemes drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Laukſ. Beedribas Konſuma Weikals.
Katoku eelâ Nr. 44. Telef. 74. Wiſadas kolonial- un materialprezes, miltus, grubſus, putraimus u. t. t. leelumâ un maſumâ.

Tirgotaju un Ruhpneeku Ekonomiſkà Sabeedriba.
Walde **Rigâ,** leelâ Kehninu eelâ Nr. 27, nodaļas **Jelgawâ,** Katoku eelâ Nr. 46 un 37 un **zitâs pilſehtâs.** Wiſadas ruhpneezibas maſchinas un rihkus, elektrotechniſki peederumi, dſirnawu maſchinas un akmenus u. t. t.

W. Laſsmans drehbneeks **Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 6.** Leels krahjums eeſch un ahrſemes ſtoffu. **Glihti uſwalki** no **35** rubli ſahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba Jelgawâ, Paſta eelâ Nr. 1. Drehbes leelâ iſwehlê no wiſſlaweenakàm **eeſch-** un **ahrſemes fabrikàm.** Kà ari leels lehgeris gatawu glihtu uſwalku un mehteļu

wiſeem peederumeem. Konfiſzeja ari daudſ grahmatas. Polizija mahju eelenza lihdſ pulſten 10. rihtâ. Abus brahlus, kad tee nahza mahjâs — tuhlit apzeetinaja. „J. D. L."

— Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkàs Sabeedribas Tukuma Nodaļai buhs ſapulze ſwehtdeen, 22. julijâ, plkſt. 3 pehz pusdeenas Tukuma Weeſigàs Beedribas telpâs. Sapulzê uſ deenas kahrtibas lopkopibas un peenſaimneezibas leetas, kà kopmoderneezibam un lopkopibas pazelſchanu. Par ſcheem temateem turès preekſchlaſijumus Ekon. Sabeedribas ſpezialiſti. Tapat par lopahrſtneezibu dos paſkaidrojumus ſpezialiſts weterinarahrſts. L. L. E. S. Tukuma Nodaļa war beidſamos gados uſrahdit ſewiſchki leelus panahkumus, ta tapuſi tikpat beedru ſkaita, kà ari darbibas ſinâ par weenu no eewehrojamakàm Ekon. Sab. Nodaļàm. Par Nodaļas attihſtibas gaitu un darbibu ſneegs pahrſkatu Nodaļas preekſchneeks.

No Elejas. 12. julijâ paſchâ pawakarê dabujàm redſet ſen gaidito gaiſa kugi. Winſch nahza no Jahniſchkes un gahja uſ Jelgawas puſi turedamees gar ſchoſejas malu. Winu gaidija jau kahdu nedeļu eepreekſch, bet toreiſ neſagaidijàm. Bij loti jauki noſkatitees uſ winu; katrs kas iſdſirda troſkſni, tuhlin apſtahjàs un luhkojàs pehz troſchna eemeſla un redſ gaiſâ tuwojumees leelu melnumu, arween klahtak un klahtak, lihdſ beidſot atkal iſſuhd muhſu redſes aplokam. Gaiſs bija loti rahms un jauks, tadehk ari dabujàm wiſu labi noſkatitees. Wiſi pa leelakai daļai to redſeja pirmo reiſi, tadehk ari wareja dſirdet daſchdaſchadas runas par winu. J. K.

No Platones. Muhſu pagaſta ſkrihwera weetas iſpilditajs A. R. ſchinîs deenâs apſtiprinats par ſkrihweri. Pehz ſawa tehwa J. R. nahwes, winu pagaſts eewehleja tehwa amatâ, bet peenahzigàs eeſtahdes to neapſtiprinaja wina nepeeteekoſchà wezuma dehl. Labas ſekmes!

— Zeturtdeen, 12. julijâ, ap pulkſten, 8 wakarâ pahr mums pahrlidoja awiators Abramowitſchs, kurſch brauza no Berlines uſ Peterburgu. Jahniſchkes tuwumâ winſch bij nolaidees ſemê, iſlabot motoru. Wiſi zilweki, eeplehtuſchi mutes, apbrihnoja neredſeto „putnu". Paysan.

No Sakeneekeem. Weetejà Sadraudſigà beedriba farihko ſwehtdeen, 22. julijâ Salàs draudſes baſnizâ gaſrigu koncertu, pee kura, beſ beedribas kora, wehl peedalas profeſors Lutſchini, koncertdſeedatajs P. Salſs un konſerwatoriſts A. Abels. Eewehrojot ſlawenos ſpehkus, jazer, ka apkaimes publika leelâ mehrâ apmeklês iſrihkojumu. Koncerta ſahkums p. 4 pehz pusdeenas. —b—

Mehmeles pagaſta, Jaunjelgawas aprinka Muhrneeku mahjâs naktî uſ 4. juliju noſagti no ganibam diwi ſirgi, peederoſchi turpat dſihwojoſcham Peterim M. Sirgs gaiſchi behru ſpalwu, 9 gadus wezs, wideja auguma, uſ preekſchkahjam kalts, krehpes uſ abàm puſem, ſedulkas weetâ uſ abàm puſem balti laukumi, 75 r. wehrtibâ. Kehwe melnu ſpalwu, 10 g. weza, wideja auguma, krehpes uſ kreiſo puſi, pakliba uſ pakalkreiſo kahju, 70 r. wehrtibâ. ŋ.

Tumes pagaſta, Tukuma aprinka Ramanu mahjâs, naktî uſ 11. juliju noſagta kehwe, peederiga mineto mahju ihpaſchneekam Frizim Lerchim. Kehwe wideja auguma, ſpehziga, melnu ſpalwu, 12 gadus weza, krehpes uſ kreiſo puſi, aſte melna lihdſ zekeem, uſ plezeem ar paugam norihweta ſpalwa, uſ preekſchkahjam kalta, 100 r. wehrtibâ. ŋ.

Zelâ no Dundurmuiſchas uſ Jelgawu par Jelgawas-Taganrogas ſchoſeju brauzot ar automobili grafam K. paſudis tſchemodans ar daſchadàm mantam un dokumenteem. Tſchemodans no bruhnas drehbes, wideja leeluma, ar ſilkſnam apſeets. Atradejam **100 r.** pateizibas algas. Nodot war pee jaunakà (5. eezirkna) aprinka preekſchneeka palihga Elejâ, jeb ſlepenpolizijas kanzelejâ, Katoku eelâ 26.

Petermuiſchas pagaſta „Maurinu" mahju ihpaſchneekam Peterim B. no neaiſſlehgta dſihwokla iſſagti apmehram diwi rubli ſihkâ naudâ un ſelta dahmu pulkſtens ar jaunſelta kehdi, kopwehrtibâ 31 r. Uſ pulkſtena monograms „E. U.". Aiſdomas kriht uſ kahdu wina bijuſcho kalpotaju. ŋ.

No Jelgawas.

Sw. Annas baſnizas jauno ehrgeļu eeſwehtiſchana ſwehtdeen, 15. jul., noriteja wiſai ſwinigâ un dailâ kahrtâ. Swehtku deewkalpojums ſahkàs pulkſten 10 rihtâ, korim nodſeedot Martina Lutera ſkaiſto meldiju: „Nu topi lihgſma, dſeed' un dej, Tu mihlâ Deewa draudſit'... kam ſekoja eeſwehtiſchanas akts, kuru iſdarija mahzitajs Fr. Bernewitza kungs, runadams no altara par Dawida 84. dſeeſmas wahrdeem. Tad atſkaneja pirmo reiſi draudſes preekſchâ jauno ehrgeļu warenàs ſkanas ar koraļa preekſchſpehli no Seb. Bacha, kuru iſpildija ehrgelneeks brihwmahkſleneeks O. Kaulina kgs, pehz kam draudſe, jauno ehrgeļu pawadibâ, pazeltâ ſajuhſmâ nodſeedaja „Teizi to Kungu, to godibas Kehninu ſwehtu!" Swehtku ſprediki teiza kà weeſis Seſawas mahzitajs W. von Lutzan'a kungs, nembams ſaweem ſpehzigeem, pazilofcheem wahrdeem par pamatu Rom. 8. nod. 31. un 32. pantus. — No ſkaiſti iſpilditàm koraļu preekſchſpehlem un pawadijumeem milſigâ ſkaitâ ſapulzejuſês draudſe dabuja jo jauka un pilnigâ kahrtâ eepaſihtees ar ſawu jauno ehrgeļu wareno ſkanu bagatibu un dailumu.

— Swehtku koncerts notika pehz, pusdeenâ un ſahkàs pulkſten trijos. — Par to nahkoſchu reiſi.

Walſts domes wehletajeem wehl laiks peeteiktees lihdſ **1. auguſtam.** Walſts domes wehletajeem Jelgawâ wajadſigos paſkaidrojumus par welti ſneedſ adwokati: Fr. Weſsmans, Katoku eelâ Nr. 38; J. Tſchakſte, Katoku eelâ Nr. 23; P. Juraſchewſkis, Katoku eelâ Nr. 26; A. Kweeſis, Leelajâ eelâ Nr. 1; Fr. Königswalds, Leelajâ eelâ Nr. 11 un Pauluks, Leelajâ eelâ Nr. 13.

Latweeſchu zeļotajeem uſ ahrſemem ſneedſ perſonigi un rakſtiſki wajadſigàs ſinas: par ahrſemju weſelibas un peldu weetam, ſanatorijam, waſarnizam, panſionateem un weeſnizam, eewehrojamakeem ahrſteem-profeſoreem-ſpezialiſteem, ſaſtahda lehtakus un iſdewigakus apkahrtzeļojumu ſaraſtus (Rundreisen, les vogages circulaires), paſino daſchadu ruhpneezbias un tirdſneezibas uſnehmumu adreſes, kà ari ſneedſ latweeſchu ſtudejoſchai jaunibai ſinas par daſchadàm augſtkolam ahrſemês. Adreſe: An die Redaktion des „Ruſſiſchen Kurier" in Wien, VII., Schottenfeldgaſſe № 64. (Telefons: 304,341. — Katra ſina makſà weenu rubli.

Seſtdeen, 14. julijâ Dihka eelâ Wagentroza pirtî iſſagts no ſkapiſcha pa maſgaſchanas laiku ſemneekam Dominikam, W. dſihwojoſcham Bauſkas eelâ Nr. 11, no ſkapî otrodoſchàs bikſchu kabatas maks ar 17 rubleem naudas un darba weſte ar ſudraba kabatas pulkſtenu lihdſ ar kehdi 11 rub. wehrtibâ.

— 14. julija naktî pa balles laiku „Willa Medem", dahrſa turetajam K. iſſagtas no neaiſſlehgta dſihwokla daſchadas drehbes un daſchi rubli naudas. Par ſagleem peenahkta maſgadeju ſaglu banda un weens no wineem polizijai paſihſtamais Karlis Sw. Daſchus ſagtos apgehrba gabalus winſch bij uſwilzis mugurâ, zitus atrada turpat dahrſu kruhmos paſlehptus. Apzeetinatais Karlis Sw. tikko iſnahzis no zeetuma, kur atſehdejis pa ſahdſibam 3 mehneſchus. Zitus dalibneekus ſlepenpolizija zihtigi meklê.

Oſolmuiſchas pagaſta. „Dſchamu" mahjâs dſihwojoſcham Auguſtam L. 13. julijâ brauzot uſ Jelgawu pulkſten 4 no rihta, uſ Rigas ſchoſeju apmehram weenu werſti no Jelgawas, kamehr pats atpuhſdamees peemidſis, noſagts ritenis, firmas „Leepaja," 135 rub. wehrtibâ. Polizejas Nr. 14037.

Baſnizas ſinas.

Deewkalpoſchanas Jelgawas Sw. Annas baſnizâ.

Swehtdeen, 22. julijâ beſ deewgaldneekeem, pulkſten 10 rihta ſprediki nolaſiſ.

Uſſaukti: Jahnis Hellmanis ar Kati Richter, Indrikis Reekſtinſch ar Greetu Emiliju Anderſon.

Miruſchi: Trihne Freiman 90 g.

Deewkalpoſchanas Jelgawas Nikolaja baſnizâ.

Swehtdeen, 22. julijâ pulkſten pus 10 no rihta, mahz. Heintzs no Salàs muiſchas.

Uſſaukti: Mahrtinſch Neumans jeb Neumonts ar Trihni Mariju Muſchke, Frizis Keſters ar Annu Schwolberg, Anſis Roberts Groſsbergs ar Annu Auguſti Birſneek.

Miruſchi: Anlihſe Dombrowſky 84 g., Alfreds Jahnis Puke 2 un pus g., Jahnis Alberts Fröhlich jeb Preezigs 15 un pus g., Lina Gauſin 1 g. 7 m., Karlis Knors 72 g., Lihſe Wilks 62 g., Arija Marianna Eliſabete Saiman 6 m., Julija Liſete Ulman 24 g., Olga Lonny Belten 1 m., Jahnis Arwids Weſsmans 1 un pus g. w., Janne Dimſa 82 g. w.

Ihpaſchneeze: „Latweeſchu Literariſkà (Drangu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba „**Latweeſchu Awiſes.**"
Atbildigais redaktors: **R. Purinſch** (Purinu Kläws).

Pasta eelâ Nr. 6
pretim Katrines eelai.
Telefons 602.

Peenem sobu slimneekus
ikdeenas no plkst. 9—1 deenâ un no plkst. 3—6 pehz pusdeenas.
Pagatawoju mahkſl. sobus ar un bez platitem, selta kronischus, skruhwes sobus, porz. un selta plombas.

Dts J. Arons.

Peenem sobu slimneekus
ikdeenas no 10 lihdſ 1 un no 3—6.
Spezialists selta sobu kroneem (Goldkronen) un ar **stifti eeleekameem** (Stiftszähne) bez platem.

Dentists **M. Kaplans,**
Jelgawâ, Leelajâ celâ Nr. 31.

Sobu slimneekus
peenemam katru deenu no pulkſten 9 lihdſ 6. Sobus iswelk bez sahpem. Mahkſligi sobi ar waj bez platem. Wisadas plombas. Spez. selta sobu kroneem, porzelana un selta plombam. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.

S. Brande un P. Brande,
Jelgawâ, Leelajâ celâ Nr. 17.

Peenemu **sobu slimneekus** ikdeenas no plkst 9½—1 un 4—6.
Spezialitate: eeleek mahkſligus sobus, porzelana plombas un **iswelk sobus gluschi bez sahpêm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**
Jelgawâ Leelajâ celâ Nr 6.

Gutman-Rathans.

A. Beloborodows,
diplomets med. feldscheeris u. masseeris.
Jelgawâ, Palejas celâ Nr. 40,
pretim „Imperial" weesnizai.

Akziju Sabeedribas
J. Hertel
apteeku pretschu pahrdotawâ
Jelgawâ, Pasta celâ № 13.
Peedahwâ wisadas lauksaimneezibâ, dahrstopibâ un mahjsaimneezibâ wajadsigâs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wisados leelumos. **Ellas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un seepes.**
Gumijas prezes.

A. N. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawâ, Katolu celâ № 12, eeteiz wislabakâs papirosu tschaulites (hilses) iz pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

starp tâm: koka kastitês par 250 gabalu, kâ ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundstiki katrâ kastitê un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Halis** ¼ mahrz. 46 kap., ⅛ mahrz. 23 kap. **Maikapara** spezialtabaka: **Swesda** № 40, nepahrspehjama labuma. Papirosi wisas wairak peeprasitas sortes par lehtâm zenâm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirkschanas weeta.

Tabaka 3 sorte jau no 70 kap. mahrzina un **zigarus** no 7 rbl. 80 kap. no 1000 sahkot.

Tirdsneezibas un Ruhpneezibas ministrijas apstiprinatee

I^mee Sw. Peterb. Politechniskee kursi

pirmais technikums abeju schkiru personam

Sw. Peterburgâ, B. Ruscheinaja (Б. Ружейная) Nr. 6.
Telefons 99—90.

Nodalas: **Architektura, Inscheneeru, Mehrneeku, Elektrotechnika, Mechanika un Komerz-Ekonomija.**

Peenem personas ari ar semaku isglihtibu (ar pilschu skolu kursu apmehru). Peeteikschanos eesahka peenemt ar **1. maiju.** Pagahjuschâ gadâ kursos mahzijas **wairak kâ 800 personas.** Paschu darbniza, laboratorija un kabinets.

Tee, kuri nobeidz semes mehrneeku nodalu, teek no Mehrneezibas Waldes nodalas apstiprinati semes eerihzibas kamisijâs par mehrneeku palihgeem

Peenemschanas noteikumi isdoti par brihwu un teek peesuhtiti pret 10 kap. marku.

Pee kurseem darbojas schoferu skola.

Godalgots Rigas jubilejas isstahdê 1901. g. sudraba medali un goda diplomu.

Kapu peeminekli pagatawoschana.

M. Brauer's,

Jelgawâ,
ihpaschueeks **R. Götze,** eepretim Jahna basnizai un Aleksandra prospektâ Nr. 6,

kapu peeminekli, ruhpneeziba ar maschinu spehku.

Eewehrojamâ mehrâ paleelinata raschoschanas spehja. Glihts un isturigs darbs.

Kapu peeminekli,

tâ: **krusti, obelisli, grahmatas, rulli** u. t. t. teek pagatawoti iz labakâ materiala.

Zaur slihpeschanu un puleereschanu ar jaunako sistemu maschinu palihdsibu kapu peeminekli dabû isturigu un jo glihtu isskatu.

Leels krahjums dasch. kapu peeminekliu.

Selkitus un neselkitus tschugunu kapa krustus
peedahwâ par fabrikas zenam. Zeen. publikas apstellejumi top jo ruhpigi un wisihsakâ laikâ ispilditi. Labakâs atsauksmes.

Latweeschu Sawstarpigâ Dsihwibas Apdroschinaschanas Beedriba

Zentralkantoris:
Jelgawâ, Katolu celâ Nr. 44,
Jelgawas Lauksaimneezibas Beedribas namâ.

Rigas kantoris:
Rigâ, Leelâ Kehninu celâ Nr. 27.

Agenturas wisâs Latweeschu Sawstarpigâs Apdroschinaschanas Beedribas Nodalâs. Zitur agenturas teek eerihkotas.

Apdroschina wisadus kapitalus uz mirschanas un sadsihwoschanas gadijeenem, kâ ari isdara **behru naudas** (no 50 r. sahkot) apdroschinaschanas pehz wislehtakeem tarifeem, kâ jau sawstarpiga beedriba. Katra godiga zilweka peenahkums ir sewim wismaz **behru naudu nodroschinat,** lai tani gadijeenâ, kur winsch mirst — wina peederigi — zaur wina slimibu jau daudz wahrguschi — nebuhtu bez padoma kâ behres sarihkot. **Un to war katris,** jo peemehram 35 gadus wecs zilweks war 2 rublus gadâ maksajot nodroschinat sewim **55 rbl.** leelu behru naudu. Pee tam wehl kriht swarâ tas, ka schos 2 rublus gadâ (uz reisi waj dalam) winam jamaksâ tikai 20 gadus no weetas, tad winsch teek brihwbeedris (no wisâm maksaschanam brihws), bet behru nauda tatschu ir droscha — jau pehz pirmâs eemaksas, kautsch ari ta buhtu daschas kapeikas.

Tuwakus paskaidrojumus pasneedz uz pirmo peeprasijumu ar raksiu un issuhta wisadus sawus prospektus

Paskaidrojoschi peemehri:

1) **Jautajums:** Esmu 30 gadus wecs un wehlos saweem behrneem apdroschinat 1000 rbl. leelu kapitalu uz sawu mirschanas gadijeenu. Premijas gribu maksat 20 gadus. Apdroschinaschanai jastahjas tuhlit spehkâ.
Atbilde: Jums jamaksâ 20 gadu no weetas ikgadus 31 rbl. 60 kap.
2) **Jautajums:** Esmu 25 gadi wecs un wehlos saweem behrneem apdroschinat 500 rubku leelu kapitalu uz sawu mirschanas gadijeenu, bet ar to nosazijumu, ka ja es nodsihwoju sawu 60. muhscha gadu un tad wehl neesmu miris, schi nauda ismaksajama man pascham. Premijas gribu maksat 10 gadus. Apdroschinaschanai jastahjas tuhlit spehkâ.
Atbilde: Jums jamaksâ 10 gadus no weetas ikgadus 25 rbl. 60 kap.
3) **Jautajums:** Esmu 40 gadus wecs un wehlos sawai familijai nodroschinat 200 rbl. uz sawu mirschanas gadijeenu (preeksch saweem behrneem) un premijas gribu maksat 15 gadus no weetas. Apdroschinaschanai jastahjas tuhlit spehkâ.
Atbilde: Jums jamaksâ 15 gadu no weetas ikgadus 8 rbl. 22 kap.

Pehz scheem peemehreem luhdsam peeprasit sinas, zik jums buhtu premijas jamaksâ, ja Juhs sawu dsihwibu apdroschinatu pehz Juhsu apstahkleem un Juhsu wehleschanâs.

Peeprasijumi adresejami:
гор. Митава, Латышскому Взаимному Обществу Страхованія Жизни.
Latweeschu Sawstarpigai Dsihwibas Apdroschinaschanas Beedribai, Jelgawâ.

Walde.

„Latweeschu Awises" apgahdibâ isnahkuschas grahmatas:

„Deks Troms" Holandeeschu rakstneeka Kiwita stahsts. Tulkojis J. P.
70 kap. puses. Maksâ 25 kap.

„Dabas likums"
kâ modernâ pasaules usskata teesatajs.
Mahz. Fr. Bernewitza preekschlasijums Leepajas sinodê 1911. g.
16 kap. puses. Maksâ 5 kap.

Sw. Annas basn. Jelgawâ.
Wehsturisks apzerejums.
24 kap. puses ar 5 sihmejumeem. Maksâ 10 kap.

Wehl masâ krahjumâ ir dabonams, anglu rakstneezes Marijas Korelli saistoschais stahsts

„Baraba".
Stahsts no Kristus laikeem.
250 kap. puses. Maksâ 60 kap.

Wairumâ dabonamas „Latw. Aw." ekspedizijâ,
Jelgawâ, Skrihweru celâ Nr. 35.

Melders,
ar labam leezibam wajadsigs twaika dsirnawâs. Alga 25 rub. mehnesî, pee brihwa ustura — 15 rublu. Greestees rakstisti: r. Витебскъ, магазинъ сельско-хозяйствен. машинъ Фрейвальда — О. К.

„Wanderer"
brauzamus un motora
welosipedus

models 1912. g., sanehma bagatigâ iswehlê un peedahwâ uz galwoschanu

J. Friedrichs (A. Berg),
Jelgawâ, Palejas celâ Nr. 3, telef. 308.
Pahrdod uz tuhlin samaksu un uz nomaksu.
Peenehmigi maksaschanas nosazijumi.

Leel-Sesawas
Krahschanas - Aisdoschanas Kase.
(Sabeedriba ar beedru neaprobeschotu galwoschanu.)
Jelgawâ, Jelgaw. Lauksaimneez. Beedribas namâ,
Katolu celâ № 44.

Kases bilanze bija:

1904. g.	31.	dezembrî	11,624	rub.	39	k. leela.
1905. „	31.	„	55,026	„	24	„ „
1906. „	31.	„	130,700	„	19	„ „
1907. „	31.	„	179,267	„	53	„ „
1908. „	31.	„	325,040	„	64	„ „
1909. „	31.	„	447,011	„	56	„ „
1910. „	31.	„	562,801	„	82	„ „
1911. „	31.	„	775,822	„	88	„ „
1912. „	31.	maijâ	853,599	„	80	„ „

Kase peenem noguldijumus no beedreem un nebeedreem un aprehkina par noguldijumeem 3—6½ proz., no noguldischanas deenas skaitot.

Noguldijumus peenem un ismaksâ prozentus un noguldijumus katru darbdeenu no pulkst. 10—2 deenâ. Noguldijumus war ari eesuhtit pa pastu (Гросъ-Сессауской ссудо-сберегательной Кассѣ, гор. Митава, Католическая ул. 44). Pehz naudas sanemschanas teek pehz noguldîtaja usdotas adreses tâpat pa pastu issuhtita noguldischanas sihme.

Uz noguldîtaja peeprasijumu issuhta ari pa pastu noguldijumu prozentes.

Kase aisdod naudu tikai beedreem pret obligazijam (nekustinamu ihpaschumu), wehrtspapireem un uz galweneekeem. Par aisdewumeem teek aprehkinatas 7—8½ prozentes. Peeprasijumus pehz aisdewumeem war eesneegt katru deenu. Waldes sehdes sewischki preeksch aisdewumu isspreeschanas treschdeenam.

Kases kantors atwehrts katru darbdeenu no plkst. 10—2 deenâ. Beedru naudu war eemaksat waj nu wisu (25 rubkus) uz reisi — waj dalam — ne masak kâ 1 rbl. 20 kap.

Walde.

Godalgots ar 5 selta un 3 sudraba medaleem.

Ministrijas goda diploms 1911. gadâ.

***Grand Prix* Romas isstahdê 1911. gadâ.**

Skaistuma seepes „Ideal" 765.

Scho seepju leelais patehrejums ir labakâ leeziba, par winu augsto labumu.

Lai no maswehrtigeem pakaldarinajumeem issargatos, luhdsam pee pirkschanas labi eewehrot Nr. **765.**

Dabonamas wisâs **apteeku pretschu** pahrdotawâs.

Seepju un parfimeriju fabrikas sabeedriba **„Wenus".**
Markowitz un Plöhn.

Ed. Zehders — Rigâ,
Karla celâ Nr. 11.
Lauksaimneezibas maschinu krahjums
eeteiz
Richard Garret u. dehla Leistonâ (Anglijâ)
kâ sen gadeem par labakâm atsihtas un wisplaschaki isplatitas
lokomobiles un twaika kulmaschinas
wisjaunakâs konstrukzijas

Jauns! Lokomobiles Jauns!

Tagad konstruetas uz **10 atmosferam** darba speederna.
Jaunakâ paschbrauzeja lokomobile,
weeglas gaitas un leela sirgu spehka.
Wehstulu adrese: **Ed. Zehder — Rigâ.**
Gehpelu un rokas kulmaschinas wisjaunakâs konstrukzijas

Печатать разрѣшается полиціею.

Te klahj 1 peelikums.

Drukatas Grahmatruhpn. Ekon. Sabeedr., agr. G. Landsberga drukatawâ.